

[Ragnhild Andersen.]

i, at arbejdsgiverne i vort land slipper så uhyre billigt fra deres forpligtelser til at sikre alle deres arbejdere under arbejdsløshed og sygdom såvel som i deres alderdom — langt billigere end i noget af de nordiske lande, for øvrigt også billigere end i de allerfleste andre lande i verden.

Forslaget i dag om større hjælp til selv-pensionisterne og motiveringen herfor aktualiserer i høj grad hele dette problem, og jeg opfordrer regeringen og udvalget til alvorligt at undersøge dette problem, ikke med henblik på at aflaste arbejdsgiverne, men for at nå frem til en lov, der bestemmer, at alle arbejdsgivere skal yde støtte til betryggende sikring af alle deres arbejders alderdom.

Vi kan altså ikke uden videre tilseje støtte til, at der bevilges 10 mill. kr. til forbedring af kårene for pensionister eller livrentebesiddere, som har op til 17 000 kr. i indtægt. Vi ser meget gerne på, om det er fornødent at vedtage lettelser i de små pensionisters vilkår, men vi kan ikke gå med til et forslag som det, der ligger på tingets bord.

Skattelettelse er én ting, højere folkepension er en anden ting, som vi mener først og fremmest må komme dem til gode, der aldrig har ejet noget, af den gode grund at samfundet ikke gav dem mulighed hverken for de store indtægter eller den store opsparring. Men man skal ikke tro, at de mennesker, der som arbejdsmænd bliver gamle uden at eje noget og uden at have en pension i ryggen, ikke har måttet betale til forsikringer livet igennem. Se på Dansk Arbejdsmands Forbund! Hvert år må arbejderne betale 400 kr. alene for at forsikre sig mod arbejdsløshed, blot for at være nogenlunde garderet. De har ikke — og det er de uden skyld i — adgang og mulighed for at sikre deres alderdom på samme måde, som tjenestemænd og en del private pensionister har.

De fradragsregler, man her søger at lempe fortrinsvis for privatpensionisterne eller selvpensionisterne, som man kalder dem, trænger ganske rigtigt — som det er sagt af andre ordførere — til forbedringer. Der tiltrænges lempelser, og jeg vil tro især for de enlige mindrebemidlede og for det, man kalder „halve“ ægtepar, d. v. s.

ægtepar, hvor kun den ene ægtefælle er pensionsberettiget. Den lille ændring, der er foreslået til § 41 om bortfald af 96 pct.-reglen, finder vi god, men næppe tilstrækkelig, og jeg opfordrer udvalget til at undersøge mulighederne for og følgerne af at ændre fradragsreglerne i overensstemmelse med, hvad der nu gælder for invalidepensionister, der har indtægt ved personligt arbejde.

For mange af disse „halve“ ægtepars vedkommende er hustruen yngre og arbejder i erhvervslivet, fordi hun ikke er berettiget til folkepension, og fordi ægteparret ikke kan klare sig for mandens pension plus ægteskabstillægget. I København er det kun 305 kr. plus 51 kr., i alt 356 kr., et sådant ægtepar vil være berettiget til, fordi ægteskabstillægget ikke er højere. Lad mig nævne et tilfælde, jeg kender.

En murer, som nu er 77 år gammel, var berettiget til folkepension allerede fra det 60. år, idet vi så sent som til 1946 havde 60 års aldersgrænse for alle. Han søgte dog ikke pension, før han blev 67 år. Han er gift med en hustru på 53 år. Hun slider på en fabrik, fordi de ikke kan klare sig med hans pension. Hun tjener brutto knap 10 000 kr. årlig. Manden, der ellers ville være berettiget til ventetillæg, kan på grund af hustruens indkomst kun få mindstepensionen. Hans ventetillæg er forsvundet i den blå luft. Han må nøjes med de 63 kr. og er på sin vis sat på aftægt hos sin yngre og flittige hustru. Jeg tror, der er medlemmer af tinget, som forstår de følelser, der besjæler en gammel slider, der hele sit liv har arbejdet og betalt enhver sit. Det tager fradragsreglerne imidlertid ikke hensyn til og heller ikke til, at hustruens erhvervsarbejde dog er forbundet med betydelige udgifter, hvad man burde tage hensyn til.

Jeg har fremført dette tilfælde for at klargøre, hvad jeg mener med ændrede fradragsregler for disse „halve“ ægtepar og enlige. Jeg kunne fremføre adskillige flere tilfælde, som gør det åbenbart, at en lempelse af fradragsreglerne er betydelig mere påkrævet her end for ældre medborgere, der er sikret indkomster på op til 17 000 kr.

Sammen med forslag til lov om ændring i lov om folkeforsikring foreligger et forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. Det indeholder ude-